

Kainuu

14.6.2012

Oikeusministeriö
Kasarminkatu 42
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntö 9.5.2012

LAUSUNNON ANTAMINEN VAALIPIIRIUUDISTUKSESTA

Oikeusministeriö on 9.5.2012 päivätyllä lausuntopyynnöllä pyytänyt Kainuun maakunta -kuntayhtymältä lausuntoa vaalipiiriin muutoksesta. Lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan kantaa ehdotettuun hallituksen esitykseen vaalilain muuttamisesta sekä näkemystä jatkokäsittelystä mukaan lukien perustuslain muuttamisesta siten, että vaalipiirejä olisi vähintään 6 ja enintään 12. Lausuntoa pyydetään 15.6.2012 mennessä.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa 22.6.2011 hallitus sitoutuu muuttamaan perustuslakia siten, että vaalipiirien enimmäismääräksi Manner-Suomessa kirjataan 6-12. Lisäksi hallitusohjelman mukaan perustetaan poliittinen työryhmä tekemään sovittujen reunaehtojen mukainen esitys vaalipiiriin muuttamisesta siten, että vuoden 2015 eduskuntavaaleissa vaalipiirit ovat nykytilanteeseen verrattuna suhteellisuutta selvästi parantavalla tavalla tasaisemman suuruiset.

Suomen vaalijärjestelmän keskeisenä periaatteena on se, että kansanedustajat valitaan välittömällä, suhteellisilla ja salaisilla vaaleilla. Suhteellisuus tarkoittaa sitä, että kukin poliittinen ryhmitys saa eduskuntaan niin monta kansanedustajaa kuin sen vaaleissa saama kannatus edellyttää.

Alueellinen edustavuus, mikä on myös Suomen vaalijärjestelmän keskeinen periaate taas tarkoittaa sitä, että Eduskunnassa on edustajia tasapuolisesti maan eri alueilta. Se pyritään takaamaan vaalipiiriin avulla.

Kainuun maakunta -kuntayhtymä

Osoite
PL 400
87070 KAINUU
Käyntiosoite:
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Puhelin
(08) 6155 41/
vaihde

Y-tunnus 1905652-2

Telefax
(08) 6155 4260

Sähköposti
kirjaamo@kainuu.fi
etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Pankkiyhteys
Sampo
FI1380001271023443

Internet
www.kainuu.fi

Kainuu

Vaalilain muutos tähtää siihen, että poliittista suhteellisuutta pyritään parantamaan siten, että vaalipiirien määrää vähennetään eli vaalipiirien kokoa suurennetaan. Tällöin kyllä poliittinen suhteellisuus paranee vaikkakaan ei riittävästi. Mutta tällöin alueellinen edustavuus voi heikentyä, valtakunnan alueella, jossa vaalipiirin maantieteellinen koko tulee suhteettoman suureksi. Kainuun ja Oulun yhteisessä vaalipiirissä näin on jo käynyt, joka on tarkoittanut sitä, että kansanedustajaehdokas jolla ei ole käytettävissään isoa budjettia ei voi järjestää vaalikampanjaa laidasta laitaan koko vaalipiirissä. Tämä seikka johtaa eriarvoisuuteen ja suhteellisuuden menetykseen niin alueellisesti kuin poliittisestikin, sillä läpipääsy tällaisella alueella paranee sitä mukaa mitä enemmän on vaalirahaa ehdokkaalla käytössään. Keväällä 2010 edellinen hallitus antoi eduskunnalle esityksen eduskuntavaalien järjestelmän uudistamiseksi. Esityksessä eduskuntavaalien järjestelmää esitettiin uudistettavaksi siten, että koko maa olisi tulosta laskettaessa yhtenä vaalialueena, Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Samalla otettaisiin käyttöön valtakunnallinen 3 prosentin äänikynnys. Kainuun maakunta -kuntayhtymän mielestä edellisen hallituksen lakiesitys antaa paremman pohjan kehittää eduskuntavaalien vaalijärjestelmää siten, että vähennetään ja lähestulkoon tyysti poistetaan ne nykyisen järjestelmän ongelmat, jotka liittyvät poliittiseen suhteellisuuteen ja alueelliseen edustavuuteen. Kainuun maakunta -kuntayhtymä esittää, että eduskuntavaalien vaalijärjestelmää tulee uudistaa nimenomaan siltä pohjalta, että koko maa olisi tulosta laskettaessa yhtenä vaalialueena Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta ja että käyttöön otettaisiin valtakunnallinen äänikynnys ja sen lisäksi voitaisiin alueellinen edustavuus taa- ta nykyisillä tai lähes nykyisillä vaalipiirijaoilla.

KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ

Alpo Jokelainen
Maakuntajohtaja

Kalevi Yliniemi
Hallintojohtaja

Kainuun maakunta -kuntayhtymä

Osoite
PL 400
87070 KAINUU
Käyntiosoite:
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Puhelin
(08) 6155 41/
vaihe

Y-tunnus 1905652-2

Telefax
(08) 6155 4260

Sähköposti
kirjaamo@kainuu.fi
etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Pankkiyhteys
Sampo
FI1380001271023443

Internet
www.kainuu.fi